

Politsei- ja Piirivalveamet
ppa@politsei.ee

06.10.2025 nr 3-13/231

Sisend SMITi hankeplaani 2026. aasta hangete läbiviimiseks

Siseministeeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskus (edaspidi SMIT) on info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (edaspidi IKT) valdkonna riigihangete keskne hankija ja viib IKT valdkonna kesksed riigihanked läbi oma hankekorra alusel. Hankeplaani koostamisel lähtub SMIT haldusala asutuste ostuvajadustest. Tulenevalt Siseministeeriumi poolt läbiviidud 2024. a hangete korraldamist puudutavast auditist oleme teinud mitmeid muudatusi, mis on suunatud hangete läbipaistvamale korraldamisele ja hankeplaani elluviimise täpsemale seirele.

Esimese sammuna võimaldame SiM haldusala asutuste IKT koordinaatoritele ligipääsu SMIT hangete projektile (SMITi tööhalduskeskkonnas Jira). See tähendab, et igast asutusest üks koordinaator, kes on ligipääsu infovarale taotlenud, näeb alates 2026. a oma asutusega seotud hankeid, menetluse tähtaegu, vastutajaid ning riigihanke hetkeseisu.

Selleks, et 2026.a soetused hankeplaani jõuaksid, tuleks ka sel sügisel igal asutustel esitada nende riigihangete sisend, mille läbiviijaks on SMIT. Vastavalt 01.07.2025. a kehtestatud SMITi hankekorrale kantakse SMITi hankeplaani eelarveaastaks planeeritud ja teadaolevad piirmäära ületavad riigihanked, läbiviidavad kesksed hanked ja ühishanked, sealhulgas raamlepingu alusel läbiviidavad minikonkursid ja tellimused alates 30 000 eur km-ta. Juhime tähelepanu, et väikeoste hankeplaanis ei kajastata. Uuendusena ootame asutustelt lisaks tavapärastele andmetele ka igale hankele prioriteetsuse lisamist, mille kohta on selgitused toodud kirja lisas toodud tabeli teisel lehel. Juhime ühtlasi tähelepanu, et aasta kestel ootamatult tekkivaid ostude vajadusi ei pruugi olla võimalik arvesse võtta.

Et tõhusamalt ja täpsemalt seirata hankeplaani täitmist, on SMIT 2026. aastaks välja töötanud ka uued ja täpsemad mõõdikud:

- 1) Hangete kokkulepete tähtaegsus, eesmärk $\geq 90\%$ – mõõdab hankemenetluse kestust, kas soovitud lepingu algusajaks on leping sõlmitud. Lepingu eeldatav sõlmimise tähtaeg määratakse vastavalt tehnilise kirjelduse esitamise kuupäevale. Selle määrab SMIT õiguse ja hangete osakond (edaspidi ÕHO) vastavalt sisendi andmise tähtajale, et planeerida menetluse läbiviimiseks optimaalne aeg. Lepingu sõlmimise eeldatavat kuupäeva on õigus ÕHOl muuta, kui muutub tehnilise kirjelduse esitamise tähtaeg.

- 2) Hanke sisendi tähtaegsus, eesmärk $\geq 90\%$ – mõõdetakse, kas hanke läbiviimiseks vajalik sisend on vastutaja poolt antud kokkulepitud tähtajaks. Vastutaja rolli võib olla hõlmatud ka SMIT väline asutus, nt rahastaja või hanke tellija rollis. Tehnilise kirjelduse esitamise tähtaega saab muuta kuni 1 kuu enne selle saabumist, kuid kohustuslik on määrata siis muutmise põhjendus.
- 3) Hankeplaani planeerimise täpsus, eesmärk $\leq 15\%$ koosneb kahest erinevast osast - mõõdetakse hangete planeerimise võimekust. Selgitame, et hankeplaani kantakse vaid need soetused, mis teadaolevalt on kavas aasta jooksul hankida.
 - a. Mõõdik kaardistab hanked, mille läbiviimisest on aasta jooksul otsustatud loobuda. Analüüsime mh ka mitteteostamise põhjendusi.
 - b. Eraldi mõõdetakse ka lisandunud hankeid, mille puhul samuti analüüsime lisandumise põhjendusi.

Selgitame ka SMITi hangete protsessi.

- 1) Asutused esitavad oma ostuvajadused kirja lisas oleva tabeli kujul hiljemalt 1.novembriks, mille järgselt SMITi vastava valdkonna eest vastutava osakonna töötaja kannab hanke koos teadaolevate andmetega piletil hangete jirasse. Tähtaegade määramisel tuleb arvestada hankes kaasuvate töötajate puhkustega.
- 2) Seejärel korrastatakse piletid ning jira piletile lisatakse partnerasutuse kaasumisel vastav rolligrupp, mille järgselt pilet muutub nähtavaks vastava asutuse IKT koordinaatorile.
- 3) Hankeplaani kinnitatakse SMIT peadirektori poolt hiljemalt 31.märtsiks.
- 4) Hankeplaani viiakse ellu vastavalt kinnitatud tähtaegadele.

See tähendab, et tehnilise kirjelduse eest vastutav isik ning juhul, kui kaasatud on ka teine asutus, peavad kinni pidama piletil määratud tehnilise kirjelduse esitamise tähtajast, et hanke saaks õigeaegselt läbi viia. Jira piletiliste staatuste selgitused oleme kirjeldanud lisas oleva tabeli kolmandal lehel.

Tehnilise kirjelduse esitamise tähtpäeva on lubatud muuta põhjendatud juhtudel kuni üks kuu enne tähtpäeva saabumist, selleks tuleb kirjutada selgitus hankepiletil või e-kiri SMIT õiguse ja hangete juhile. SMIT hankejuht korraldab hiljemalt tehnilise kirjelduse esitamise tähtaja saabumise nädalal vajadusel kolmepoolse kohtumise *teamsis*, et kokku leppida hanke teostamise täpsem ajakava. Silmas tuleb pidada, et hanke alusdokumentide kooskõlastamiseks ja lepingu allkirjastamiseks on asutusel aega kuni 5 tööpäeva.

Soovitame hangete kiiremaks menetlemiseks anda samaaegselt hankeplaani sisenditega SMITile lepingu allkirjastamiseks volitus.

Ootame ka täiendavaid ettepanekuid hankeprotsessi parendamiseks. Hangete protsessi puudutavates küsimustes on SMITi kontaktiks õiguse ja hangete juht.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Erle Eks

õiguse ja hangete juht

[Sama/Teadmiseks]
Marek Kukk
Kristi Orn
Kaie.Leidsaar

[Lisa: Loetelu]

Erle Eks, erle.eks@smit.ee